

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 4230/2019
05.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Слађана Ђуричковић, адвокат из ..., против тужене Основне музичке школе „Стеван Мокрањац“ из Зајечара, чији је пуномоћник Весна Живковић, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4063/2017 од 28.03.2019. године, у седници већа одржаној 05.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4063/2017 од 28.03.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару П1 597/2017 од 19.06.2017. године, ставом првим изреке, поништено је решење Школског одбора тужене од ...2017. године и решење директора тужене бр. ... од ...2017. године па је обавезана тужена да тужиоца врати на рад на неодређено време и распореди на радно место Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 52.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 4063/2017 од 28.03.2019. године, одбијена је жалба тужене и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је засновао радни однос код тужене на неодређено време 01.10.2004. године на радном месту ... са завршеном ... школом, ... степеном стручне спреме у стручном називу – Решењем тужене од ...2017. године, тужиоцу је престао радни однос, због неиспуњавања услова за пријем у радни однос на неодређено време, на основу члана 120. и 144. Закона о основама система образовања и васпитања из 2009. године са изменама из 2016. године. Побийано решење је засновано на стручном мишљењу Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС донетом дана 08.02.2017. године, у коме је наведено да наставници који раде код тужене и који су стекли вишу стручну спрему на Вишој музичкој школи у Нишу, а засновали су радни однос на неодређено време 01.10.2004. године и 05.09.2003. године имају обавезу да стекну одговарајуће високо образовање према Закону о основама система образовања и васпитања из 2003. године и 2009. године, као и прописима донетим на основу тих закона. Приговор тужиоца против првостепеног решења од 07.03.2017. године одбијен је решењем Школског одбора тужене од 28.03.2017. године, у коме је наведено да је поступак доношења решења правилно спроведен и да је решење на закону засновано, као и да је мишљење школе у сагласности са наведеним стручним мишљењем надлежног министарства.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су поништили као незаконито решење о престанку радног односа тужиоцу, дајући јасне и правилне разлоге које у свему прихвата ревизијски суд.

Према члану 112. Закона о основној школи („Сл. гласник РС“, бр.50/92...72/09), који је био у примени у време заснивања радног односа тужиоца код тужене, наставу у основној музичкој школи може да изводи лице које има најмање одговарајућу вишу школску спрему, као и да изузетно наставу може да изводи и лице које има одговарајућу средњу музичку школу, ако се за одређени предмет не образују у Републици Србији, наставници на вишој школи, односно факултету. Одредбом члана 110. став 2. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр.62/2003...101/2005), као раније важећег општег прописа, послове наставника у школи може да обавља лице са одговарајућим високим образовањем, док је у ставу 3. истог члана прописано да изузетно од става 2. послове наставника у основној, односно средњој музичкој или балетској школи, за предмете за које се не образују наставници са високим образовањем и за практичну наставу у средњој школи може да обавља и лице са вишим образовањем.

Одредбом члана 8. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања, из 2009. године са изменама из 2016. године, прописано је да изузетно наставник и васпитач може бити лице са стеченим одговарајућим високим образовањем на студијама првог степена (основне академске, односно струковне студије), студијама у трајању од три године и вишим образовањем.

У конкретном случају, тужилац је засновао радни однос према Закону у основној школи из 1992. године са изменама из 2009. године, који се као посебан закон примењивао на услове за пријем у радни однос у основној школи. Према том закону, тужилац је испуњавао услове за пријем у радни однос, јер је имао завршену Вишу музичку школу (...). Тужиоцу је радни однос престао због неиспуњавања услова за заснивање радног односа, и то са позивом на општи закон - Закона о основама система образовања из 2009. године са изменама из 2016. године. Међутим, касније донет

општи закон и на њему засновани подзаконски прописи не могу се примењивати повратно и на начин који је неповољан за запосленог, јер би то било супротно правилу о забрани ретроактивног важења закона и заштити стечених права – у конкретном случају права на рад. Осим тога, Закон о основама система образовања и васпитања из 2003. године и Закон о основама система образовања и васпитања из 2009. године предвиђају, као изузетак, заснивања радног односа у основној школи и за лица која имају одговарајући виши степен школске спреме.

Имајући у виду да је тужилац заснивао (стекао) радни однос према раније важећем посебном пропису – Закону о основној школи, правило о забрани ретроактивног важења закона, као и могућност заснивања радног односа за лица са вишом школском спремом према општем закону, правилна је оцена нижестепених судова да тужиоцу, без остављања рока за дошколовање, није могао бити утврђен престанак радног односа због неиспуњавања услова за његово заснивање. Из наведених разлога, побијано решење о престанку радног односа правилно је поништено као незаконито, а наводи ревизије о погрешној примени материјалног права нису основани.

Како је тужиоцу незаконито престао радни однос, није било оправданих разлога да се одбије захтев тужиоца за враћање на рад у смислу члана 191. тачка 7. Закона о раду, па је тужена у обавези да тужиоца по његовом захтеву реинтегрише у радни однос.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић